

Vinduer, Døre og Lister.
Godt og billigt Arbejde.
Hugo Øster's Maskinsnedkeri,
Tlf. 216. Thorshavn. Tlf. 216.

Føroya Løgting 1928.

Ísvirkissakin
til 3 viðgerð.

P. M. Dam greiddi frá nevndaralitinum, ið var prentað í seinasta blaði. Helt hann annars hesa røðu:

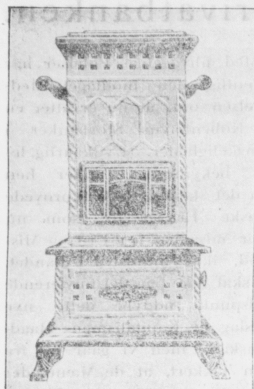
Eg hugsi, eg fari ikki skeivur, tá eg sigi, at flestu tingmenn eru samdir um, at tað, ið tað ræður um, fyrst og fremst er at fáa vinnulív okkara aftur á fótur. Sakin, ið er til viðgerðar her í dag, má tí eiga áthuga hjá heiðraðu tingmonnum. Hon má eiga áthuga so mikið meiri, sum hon siktir uppá útróður okkara, sum tessverri er vorðin illa stæddur. Útróðurin var ein av landsins bestu stuðlum. Kemur hann at ganga aftur á hondina eins og hann er farin seinasta árin kemur tað kanska at svida hárðari og meinari í fólkalívi okkara enn vit duga at futa til fullnar. Eg kann ikki ívast, í tingmanna vilja til her at hjálpa og kanska beinleiðis bjarga við allari orku og evnum. Eitt er vist, at hvørt lítið sindur, tingið kann dugna fiskiskapi okkara, vil Føroya fólk duga at meta og takka fyri, betur enn fyri nakað annað. Fiskiskapurin er jú livsnerva okkara. Hann eigur fyrsta kravið. Og í hesum máli eins og í øllum málum, ið víkja at vinnulívi okkara, eiga menn at lata allar skilnaðarspurningar verða uttanfyri og einans hava ein vilja: at fáa skipað soleiðis, at hitt mest munagóða verður gjørt fyri fiskimenn og land okkara.

At í hesi sök liggur ein stórur møguleiki, eru óivað allir heiðraðu tingmenn á einum máli um. Her hevur verið skiftið orð um hesa sakina áður, og tingmonnum hevur verið atgongilig at kanna sakina nærri við lesnaði av bløðum og bókum, ið lagt er við til nýtslu; ein inginiorur hevur her í sali flutt røðu um, hvussu allar heimurin at kalla gongur inná ferskfiskaleiðina við Ottesens metódu. Eg skal tí ikki ganga nærri inná, hvarí dygdinir við hesum frystingarmáta standa. Bert skal eg uppfærtaka, at Ottesens frystingarmáti er óivað hin einasti máti ið vit Føroyingar kunnu nýta. Vit liggja langt av leið. Hegani gongur eingin jarnbani ella stórri flutningsbilur, ið eftir nakrar tímar kann flyta fisk okkara til hin stóra besta fastlandsmarknaðin. At koma hjá okkum hagartil tekur fleiri dagar, og fiskurin má fyri tað næsta kunna goymast viku og kanska mánaðarsvíð her fyri marknaðins skyld. Vit kunnu ikki koma uttanum Ottesens metódu um víð skulu í heila tíki hugsa um eitt skilgott útlutningslag av ferskvorðum okkara. Og her á tingi megu menn siga: útlutningurin má loysast av okkum Føroyingum sjálvum. Hann skuldi neyvan komi í hendurnar á einum ella øðrum útlendskum peningamanni, ið sjálvandi bert vil hava ein tanka við arbeiði sínum her: at vinna mest møgulegt. Hann vil ikki kera seg um hvat ið fiskarin og skipa- og bátagearin fær. Løgtingið kann nú avgera, annaðhvørt fiskarin og skipagearin skal verða ráðandi ferskfiska-

Alle bør bruge:

„Rita“ Sæbespaaner.
„Skrubbifon“ „R. A.“
„Tjaldur“ Sæben.
„OKKARA“ Toiletsæber.

De bedste. De færeske. De drejeste.

Mine bekendte

Petroleumsovne,

hvide, emailleerede og forniklede, haves igen paa Lager.

60" 40 Kr.

30" 30 Kr.

Ludvig Poulsen.

Telefon 13.

Fin og nuttet som en Dukkelse.

— Din lille Pige er altid saa fin og sød... ligesom et Dukkebarn.
— Ja, hvis man blot kan holde de Smaa med nyvasket Tøj, er det ingen større Kunst at faa dem til at se ud som Dukkebarn. Da man var henvist til den gamle, besværlige og kedelige Vaskemetode, var det jo næsten umuligt. Men nu, hvor man har Persil, gaar Vasken saa let og hurtigt, at det er en hel Fornøjelse.
Hjemme hos os vasker vi en Gang om Ugen - og altid med Persil. For Persil er det ideelle Vaskemiddel til al Slags Vask.
Man skal bare huske nøje at følge Brugsanvisningen og vaske efter Persil-Metoden.
Persil sælges kun i Originalpakker. Vøgt Dem for Efterligninger.

Persil
— til al Slags Vask.

D. P. 52

spurninginum ella møguleiga einhvorútlendskur peningamaður, ið ikki góðviljandi leivur ein skilling til Føroyingar.

Sakin stendur soleiðis:

- 1) Fiskimaðurin og Skiparin í Føroyum kunna fáa einarett til Ottesensmetódu uppá so lagalig kor, sum hugast kunnu: Patentpeningurin rindast vanliga í størsta partinum kontant — tað, ið í restar rindast so prosentvís av veiðuni. Fiskimaðurin og skiparin fáa her einarettin fyri einki at lata alt fyri eitt. Han skal rinda við $\frac{3}{10}$ oyru uppá hvørt kg. av fiski inn til hin samlaða patenssumman er góldin.
- 2) Ottesens frystingarfelag setur 30.000 kr. og sfa vitan og kunnleika í annleggi. At hava fyrstahanda konar menn, ekspertar við, er sjálvandi av allra størsta týdningi.
- 3) Annleggi er tryggjað sum nytt at kalla. Tað er niðurskrivað við 60 pCt. og er

so høggliga samansett, at t. d. tveir partarnir kunna flyttast til aðra bygd eftirsum fiskiskapurin fellur.

Verður tað brúk fyri fleiri frystingardeildum kunnu tær kettliga fáast aftrat. Her kann soleiðis av sonnum talast um eina vaksandi landsfyrirøku — sum er vorðin fiskarans og skiparans við hjálp av stati og lögtingi.

- 4) Arbeidarafelagið »Enighed« setur sft: 20.000 kr.
- 5) Staturin setur vantandi 120.000 kr. um lögtingið gongur við. Á henda hátt er sett fiskimanninum og skipa- og bátagearanum eitt verk up, sum er óavhengut av útlendskum dom ineranði kapitali, og sum er Føroyinga ogn og verk.

Tað er satt at tingsins kassar einki standa á tremur. Men eigasort er ikki. Jarðahvalsfondurin og amfátækrakassin eru væl í holdum. Leggandi í geyma, at ísvirkissakin er ein sök sum má fremjast nú, er tað

forsvarligt, sum skotið er til at læna frá hesum kossum til økonomisk fond til lán til ísvirkði, hetta er so mikið meiri forsvarligt sum tollvokstur er væntandi at verða reiðuliga munagóður. Tað eru eisini tvey uppskot til viðgerðar um at veita tinginum meiri inntokur. Ganga tingmenn við til hesi, geva tey kanska — í minsta lagi — 100.000 kr.

Eg havi í nevndini skotið uppá 50.000 — 30.000 — 20.000 og eri nú komin niður á 10.000 utan at fáa nevndarlímarnar við mær. Nú liggur frammi broytingaruppskot um at tingið av midlum sínum letur 15.000 kr. umframt lyfti uppá pening frá lottarisakin. Sjálvandi máli eg tingmonnum til at greiða atkvøðu fyri hesum. Føroya lögting kann ikki afta seg við 15.000 kr. til eina tilfika særmerktu fiskimanna sök. Eg vóni lottarisakin gongur íggjgnum — ísvirkði hevur so harðliga brúk fyri teim 50.000 kr. Men eitt uppskot til lóg er ikki tað sama sum lóg, særliga tá tað hevur verið frammi fyrr utan at vinna somdir. Men nú liggur tað kortini ódrvísi fyri — og kanska tað vinnur ljóð hesu ferð. Dánir megu skilja okkara ringu viðurskifti og jálta okkum hesa sök, ið vil styðja okkara vinnulív ómetuligt. Men vist er einki. Ein góð vón kortini.

Tað, ið særliga talar fyri at fáa byrjað straks, og sum er styrkin í hesum framtaki er:

a) at 5 pCt. av brutto verða lagdar til grunnar, ið hava til endamáls at styðja fiskimannin at veita til vegar fiskireiðskap og seinri far. Til hesar grunnar ganga hertil 25 kr. frá hvørjum báts- og skipaparti, svarandi til ein mannspart, ið arbeiða við »Ísvirkði«.

b) at fyrsta útbetaling verður við avreiðingina — kontant — á hædd við góðan dagspris. Hertil kemur at andelslugsanini tryggjað lú í áðgðanum í forhalð til virðið av veiðu hansara.

c) at kunnskapur vinnist til marknaðin, so vit sum skjótast gerast kappingarbúinir. Allir »spenna fótur í bekk«, og hann ið ikki kemur við í tíð, verður aftaná og við sviðið soð.

Eg vil tí vóna at tingmenn gera her skyldu sína og taka undir við hesu sök.

S. P. Zachariassen talaði út frá yrkingini »Fast stóð í fonn-um«. Hann visti á, hvussu tørført tað er at faa gongd í og bróta nýggjar slóðir. Men eitt fólk má til eina og hvarja tíð hava slóðarar, ið bróta inná nýggjar leiðir, tá tær gomlu leiðirnar ikki longur dugna fólkinum nóg mikið. Vit standa nú fyri at traðka eina nýggja slóð, og ráddi tað um at orka at fara sum skjótast til gongu, men varðin mátti maður vera. Yrkjarin kvøður jú í somu yrking um at hugsa seg um, so slóðarin ikki leiður fylgið fyri bækk. Men her var ikki talan um at elta í blindu — tvørturímóti miðjaði jú hetta framtak, sum Dam hevdi sagt, móti at gera einstaklingin vaknan og medvitandi so væl sum medandsvarsberandi. Hetta hevði ómetalanig týdning. Tað var satt sum sagt, at menn leitaðu inn á ferskfiskaleiðina — og dugdi hann ikki at sigga annað enn at Føroyingar skuldu ganga við. Útróðurin og fiskiskapurin undir Føroyum við sluppm er illa farin.

(Meira).

Fiskaprisir og Fiskiskapur.

Stóft vit nevndu nakað tókst ein stiggur vera komin í fiskaprisirnar; men nú er lop komið á aftur. Eftir hvat blóðini skriva, skal vera gott útlit fyri klipfiskaprisi. Hann hevur annars ligið heldur lægri uppá seg, enn saltfiskaprisurin, sum hevur verið 48 oy. kg. cif. Keypmannahavn, ella 42 fob. her. Einstøk boð hava verið frammi uppá 43 fob. her minus vanliga komissjón, men seinasta leygardag segði fyri vist, at her var boðið 45 oy. kg. fob. her minus kommissjón (til Italia).

Nakað herfyri vóru fiskapartir seld herheima undirhonds millum manna her fyri 40 oy. kg.; men tilfikt er ivaleyst ikki møgulegt longur; nú vænta allir betri prisir enn so. Keypmenn og reiðarar, sum keyptu fisk fyri Olavsøku fyri lágar prisir, munnu sjáldan hava staði betri til vinnings enn í ár, meðan fiskimenninir, sum enn drála við at taka seg saman í keypslufelag og nýta frábýtisráttin, onga vón hava um annan vinning enn hin ívasama, at standa skrivandi meira ella minni fastir í bókum keypmanna.

Til sóknarformenn felagsins.

Nú er oktoberkvarтали byrjaður og innan skams verður hin vanligi ársfundir felagssjórnanna.

Frammanundan hesum fundi er tað ymist, sum sóknarformenninir hava at gera:

- 1) Eigur av rettem alt límagjald at vera innkræft og sent felagsskrivarans innan fundurin verður. Eisini skal sóknarformaðurin til hesa tíð hava sent felagsskrivarinum ein lista yvir teir, sum góldið hava límagjald í sóknini og annan lista yvir teir, fiskimenn, sum farnir eru úr sóknini tilskips og ikki hava góldið heima. Hvor sóknarformaður fær frá felagsskrivarinum ein lista yvir teir limir í hansara sök, sum góldið hava límagjald í øðrum londum; men felagsskrivarin kann jú ikki gera hesar listar, fyrr enn hann hevur fingið límalistarnar inn frá øllum söknum: tað ræður tí um hjá sóknarformonnum at senda pening og límalistar inn til felagsskrivarann sum snarast.
- 2) Máa sóknarformaður kalla fiskimenninar saman til fundar í fyrrapartinum av oktober og far fáa avgjort hvat menn halda vera vert at leggja fram fyri ársfundin og til ráðgerðar við reiðarafelagið á felagsfundinum.

Tað verður stundum sagt, at tað tjanar ikki at leggja nakað mál fram, tí at einki verður framt; men hetta er rong tala, tí Føroya Fiskimannafelag hevur enn ikki gingið aftureftir hala, tað hevur antin staðið fast ella stigið fram. Tað ræður nógv um at menn hugsa væl um málini, áður enn teir bera tey fram fyri ársfundin, tí ikki eru øll mál framt, bert tey eru framlagd, nógvur dráttur verður um hvørt smátíng ið fram skal, og tá styðjar tað væl um tað fiskimenn vilja fremja er væl undirbyggt við grundum.